

عارف قوربانى قوربانى گەندەلى و تىرۆرە

هيو ناسيخ

لەم ماوەیەدا لێرە و لەوێ ھەوایی ھەوایی تیرۆرکردنی عارف قوربانىم خۆیندەو، بەلام کە چاوپیکەوتنەکەى پوژنامەى چاوەدێر(۱)م لەگەڵ ناوبراو بىنى راستى ھەوالبەکە و چۆنىتى بەسەرھاتەکەم لە سەر زمانى خۆیەو بۆ دەرکەوت.

دیارە ھەر مرۆفیک مافی خۆیەتى کە ئاسایشى ژيان و ئازادى و سەر و مال و گیانى پارێزراو بىت و لە دۆخیکى ھىمن و تەندروستدا مومارەسەى ژيانى خۆى بکات. ئەم مافەش لە جارنامەى جیھانى مافی مرۆف و زۆربەى بەلیننامە نیۆدەولەتیەکاندا ھاتو و دانى بیدا نراو.

ھەولدان بۆ پرفاندن یان کوشتنى ھەر مرۆفیک تاوانیکى گەرەبە و لیخۆشبوونى نییە و دەبىت تاوانکار لەبەرانبەر یاسادا سزای خۆى

وەرگریت.. خو ئەگەر ئەم مرۆفە کەسیکى کارا و چالاک و نوسەر و پوژنامەنوسیکى دیارى وەک عارف قوربانى بىت ئەو مەسەلەکە لەو تىدەپەریت کە ھاوولاتیەکى ئاسایى بىت بەلکو مانا و مەغزا و پەھەندیکى تر وەرەگریت.

ئەگەر ھەر کەسیک بە وێژدانەو بىرکەینەو و بىر یار بەدەین کەس نییە نکۆلى لە پۆلى ماندونەناسى و شەونخونى ئەم زاتە بکات لە کارکردن بۆ مەسەلەى ئەنفالەکان و بەسەرھاتەکانیان لە سەر زمانى شایەتھال و رزگاربووانى مەرگەساتەکانى ئەو کارەساتەو. پىم بلین گەر عارف نەبوايە ئىستا کىمان زارا و ھەپسە و گەلاوێژ و عوزیر(۲)مان دەناسیت؟؟ ئاخر ئەم تەنھا کەسیکە کە تائىستا زیاتر لە دە کتیبى لە سەر ئەم مەسەلە گرنگەى گەلەکەمان نووسىو و یەکیک بوو لەو کەسانەى شایەتەکانیان بۆ دانگایى کردنى سەددام و ھەلى کىمیاوى و دىندەکانى تر لە سەر ئەنفال ئامادە کرد و بۆ بەغدا نارد. بۆیە ھەوایی تیرۆرکردنى ناوبراو ناکرێ ھەروا بە سانایى بە سەرىدا تىپەرین بى ئەوئەھى ھەلویتستەیکى جددى و شیکردنەوویەکى باشى بۆ بکەین. چونکە ئەم جگە لەوئەھى کە خاوەنى زیاتر لە بیست کتیبە و لەمانەش پانزە کتیبیان لە سەر ئەنفال و کەرکوک، کە دوو مەسەلەى ھەرەگرنگ بۆ کورد. سەرەپرای ئەمانەش (قوربانى) یەکیکە لەو کەسە دەگمەنانەى کە راشکاوانە و بى سەل کردنەو ھەول دەدات دۆسیەى گەندەلیەکان بکاتەو و (ئابروچون)ەکان ئاشکرا بکات و پەردەیان لەسەر ھەلمائیت. کە ئەمەش جورئەت و بىروا بەخۆبوون و ئازایەتیەکى زۆرى دەووت.

نمونەى ئەم کارەش ئاشکرا کردن و پەردە ھەلمالین بوو لە سەر دزىنى پوژانەى ۷۵۰ ھەزار لیتر سوتەمەنى لە کەرکوک، ئەمەش لە بەرنامەیکى راستەوخۆى کەنالى تەلەفزیۆنى کەرکوکەو پىش چەند مانگیک لەمەوبەر، کە ھەر خۆى ئامادەکەر و پىشکەشکەرى بوو. ئەو بوو لە ئەنجامى ئەمەشدا خۆشەختانە کۆمەلیک بەرپۆبەر و لىپرسراوى نالىپرسراوى کۆمپانىی نەوتى کەرکوک کە دەستیان لەم کەیسەدا ھەبوو، لە کارەکانیان دەرکران. ھەر بۆیە دەرکرت بلین (عارف قوربانى قوربانى گەندەلى و تیرۆرە).

عارف کەسیکی ئاسایی نییه تا بلتین مەسەلەییەکی کەسییە و بە هیندی وەرنەگرین، ئاخەر ئەم بە هۆی کتیب و شیعر و نوسینەکانیەوه دوژمنیکی زۆری هەیه لە تیرۆرستە ئیسلامییەکان، عەرەبە بەعسیەکان، کۆنە موستەشارەکان، عەرەبە شوڤینییەکان هەروەهاش کۆمەڵیک لە لیپرسراوی گەندەل و دزانی ئیدارەیی کوردیی کەرکوک و دەورووبەری. من ئەگەر بم زانیبا کە ناوبراو لە سەر شتیکی شەخسی و کیشەییەکی تایبەتی هەولێ تیرۆرکردنی دراوه، ئەوا سەرەپای دژایەتیم بۆ تیرۆر و توندپەوی، هەرگیز دەستم نەدەخستە سەر کیبۆردەکەم و وتار بنوسم و بەرگری لێ بکەم، بەلام دلنیام کە ئەم کارە چەپەلە لایەنیکیی لەو بەرەییە سەرەوه ناوم هینان لەپشتەوهیە و ئەوەش کە زیاتر مرۆف سەرسام دەکات ئەوهیە کە دەستی چەند فەرمانبەریکی ئاسایشی کوردی و لیپرسراویکی هەمان حیزبی لە تیدایە کە عارف خۆی ئەندامیکی چالاک و دیارە تیایدا.

بە رای من ئەگەر یەکی نیشتمانی کوردستان ئەم کەیسە ئاشکرا نەکات و ئەوکەسانەیی دوور و نزیک دەستیان تیدا هەبووه و نیازی ئەنجامدانی ئەم تاوانەیان هەبووه، جا لە هەر پلە و شوینیکی لیپرسراویتیدا بن، ئەداتە دەست یاسا و داد و هەولبەت وەک ئیستا بیدەنگی لێ بکات و مەسەلەکە دیزە بە دەرخۆنە بکات، ئەوا دەبیته ئابرووچونیکیی زۆر و ئەو کاتەش (عوزر لە قەباحەت خراپترە) چونکە هەموو کەس دەزانیت ئەوانەیی ئەم دەستەکانیانی لە گەندەلیدا ئاشکرا کردون یان لە نوسینەکانیدا لە سەر ئەنفال وەک تاوانبار باسی کردون ویستیان ئەم نوسەری ئەنفالە ئەنفال بکەن.

پەراویز:

١/ ئەم چاوپیکەوتنە لە ژمارە (١٠٢) ی دووشەممەیی ٢٠٠٦/١١/١٣ ی روژنامەیی چاودێردا بلاوکراوەتەوه. بۆ خویندنهوهی دەقی چاوپیکەوتنەکە کلیکی ئێرە بکە:

<http://www.medenyet.org/Chawder/Chawder102/12.pdf>

٢

/ ئەم کەسانە، ناوی شایەتەحاله‌کانن کە عارف قوربانی کتیبەکانیشی بە ناویانەوه ناوه.

hiwanaseh@hotmail.com

سووسرا ٢٠٠٦/١١/١٥